

[Arnth Jensen.]

vil den højtærede Minister saa ikke være klar over, at det Beløb, der tiltrænges i Øjeblikket paa Grund af de økonomiske Forhold ude omkring i Landdistrikterne, maaske burde være det tredobbelte? Forholdene i 1928 og Forholdene i Dag kan ikke sammenstilles.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling

vedtoges uden Afstemning.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Forespørgsel til Ministeren for Handel, Industri og Søfart af Hasle m. fl. angaaende Krisefondens Salg af Obligationer.

(Forespørgselen findes i Tidenden Sp. 3053).

Sagen sattes til Forhandling.

Ordføreren for Forespørgerne (Hasle):

Ved Lov Nr. 143 af 1. Maj 1933 oprettedes der en Krisefond. Det var et Led i Kanslergade-Forliget, at man skulde, formentlig efter særligt Ønske fra Partiet Venstre, have oprettet en Krisefond. I Lovens § 1 hedder det om denne Krisefond, at den oprettes til Støtte af Erhvervslivet under de herskende ekstraordinære Forhold, og i § 4 angives Fondens Formaal nærmere — med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg gerne citere ganske kort nu og i det følgende —:

„Krisefondens Formaal er til Støtte for Erhvervslivet at skabe Betingelser for øget Likviditet, normal Kreditgivning og et lavere Renteniveau.“

Og til Fremme af disse Formaal er der saa angivet seks nærmere Punkter, hvori det er nævnt, hvorledes Krisefonden skal udføre sit Arbejde. Denne Lovgivning vilde ifølge sit Indhold udløbe allerede den 31. Marts 1934 for de fleste af Bestemmelsernes Vedkommende, men ved forskellige Love forlængedes disses Gyldighed og bortfaldt først endeligt den 15. Juli 1935. Dermed var Krisefondens *aktive* Virksomhed lukket, dens Udlaan, dens Opkøb af Obligationer o. s. v. Nu var det en Fond, som laa med en Del Aktiver, som man efterhaanden maatte se at faa afviklet eller truffet nærmere Bestemmelse om.

Denne Fond havde en mærkelig Skæbne, for den blev lavet for at understøtte den højtærede Indenrigsministers Konverteringsplaner, men første Gang Offentligheden hørte noget om den — det var den 20. September 1933, da vi behandlede et Forslag om Skat paa Rente —, udtalte det ærede Medlem Hr. Krag, at han var meget forbitret paa den højtærede daværende Handelsminister, fordi Krisefonden overhovedet ikke var traadt i Virksomhed med Hensyn til Opkøb af Obligationer, ikke en Krone var der brugt, sagde det ærede Medlem Hr. Krag. Krisefonden traadte i Virkeligheden paa Obligationsomraadet først i virkelig Virksomhed omkring 1. Januar 1934, men saa maa man jo ogsaa sige, at det gik Slag i Slag. I Løbet af Maanederne indtil August havde man købt for 137—138 Mill. Kr. De følgende Maaneder solgte man saa for et forholdsvis beskedent Beløb, saaledes at man kom ned paa 133 Mill. Kr., og det Beløb har man staaet paa indtil for ganske nylig.

Da Konverteringen brød sammen omkring 1. Januar 1935, maa man sige til Nationalbankens Ros, at den tog Konsekvensen heraf, idet Banken begyndte at sælge ud af sin Obligationsbeholdning og bragte denne Beholdning, der var oppe paa 150 Mill. Kr., ned omtrent til det Punkt, hvor den er i Dag, nemlig omkring 50 Mill. Kr. Men samtidig opretholdt Nationalbanken en Diskonto, som ikke havde den allerfjerneste Forbindelse med de faktiske Rente-forhold her i Landet, nemlig til at begynde med en Diskonto paa 2½ pCt., der hævedes til 3½ pCt. i Efteraaret 1935, og som den 18. November i Fjor hævedes til 4 pCt.

Jeg siger, at denne har ikke nogen som helst Forbindelse med de bestaaende Forhold, for ingen vil kunne laane Penge til denne Rentefod. Den har i og for sig kun den Interesse, at visse meget store Firmaer, der kan diskontere Veksler i Nationalbanken, kan faa en billigere Rente. Alle andre Mennesker maa betale ganske andre Renter, hvilket ogsaa er ganske klart, naar man ser hen til, at visse første-klasses Kreditforeningsobligationer afkaster en effektiv Rente paa mellem 5½ og 5¾ pCt.

Altsaa, Nationalbanken gik ind for ikke at forhøje Diskontoen, men at forhøje den effektive Rente ved Salg af sine Obligationer. Nu er der det mærkelige ved det, at netop i det Øjeblik Banken har nedbragt sin Obligationsbeholdning til det, som er det normale, ca. 50 Mill. Kr., ser man Krisefonden træde til med at fortsætte Nationalbankens Obligationsalg.